

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Doc. Ing. P., CSc.**, bývajúceho v P., zastúpeného JUDr. Ľ., advokátom v B., proti žalovanej **T.**, so sídlom v K., **o obnovu konania**, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 11 C 213/2010, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 31. augusta 2012 sp. zn. 18 Co 90/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Žalobca sa svojim návrhom domáhal obnovy konania vedeného na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 16 C 167/2004 týkajúceho sa náhrady mzdy z neplatného skončenia pracovného pomeru s poukazom na ustanovenie § 228 ods. 1 písm. e/ O.s.p. z dôvodu, že odvolací súd rozhodol v rozpore s komunitárnym právom, rozsudok je v rozpore s konkrétne uvedenými rozsudkami Európskeho súdneho dvora (ďalej len „ESD“) a tiež so smernicou Rady Európskych spoločností č. 75/117/EHS (ďalej len „Smernica“). Vytýkal nesprávnu aplikáciu zákona č. 1/1992 Zb. pri výpočte náhrady mzdy, nepripustenie rozšírenia žaloby o náhradu mzdy za dovolenku, nevydanie o tom uznesenia a nesprávne posúdenie splatnosti nároku vo vzťahu k úrokom z omeškania.

Okresný súd Prešov uznesením z 8. júna 2011 č.k. 11 C 213/2010-140 návrh na obnovu konania vedeného na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 16 C 167/2004 zamietol a účastníkom náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením § 228 ods. 1 písm. e/ a § 230 ods. 1, 2 O.s.p., majúc za to, že návrh na obnovu

konania je neopodstatnený. Osobitne sa vysporiadal s jednotlivými rozhodnutiami ESD, na ktoré sa žalobca vo svojom návrhu odvolával a skonštatoval, že predmetné rozhodnutia nie je možné aplikovať na vec vedenú na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 16 C 167/2004 a rovnako ani žalobcom uvedená Smernica nerieši otázku posúdenia nároku žalobcu v obnoviť sa majúcom konaní. Uzavrel, že dôvody obnovy konania tak, ako ich žalobca uvádza, sú nanajvýš dôvodom na podanie mimoriadneho dovolania pri splnení ďalších zákonných podmienok, pričom vyslovil názor, že žalobca nepreukázal ani včasnosť podania návrhu na obnovu konania, keď všetky rozhodnutia ESD, ktoré použil sú skoršieho dáta (rok 2004, jeden 2009). Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil úspechom v konaní a poukazom na ustanovenie § 151 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Prešove na odvolanie žalobcu uznesením z 31. augusta 2012 sp. zn. 18 Co 90/2011 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Odvolací súd sa plne stotožnil s právnymi závermi súdu prvého stupňa a pre potrebu vyporiadania sa s odvolacími námietkami poukázal na § 228 ods. 1 písm. e/, § 229 písm. b/, § 230 ods. 1 až 3 O.s.p., s poukazom na to, že obnova konania je mimoriadnym prostriedkom, ktorý smeruje proti právoplatným rozhodnutiam súdu ako aj ďalších rozhodnutí uvedených v § 231 O.s.p., avšak iba za podmienok uvedených v zákone. S poukazom na jednotlivé namietané rozsudky ESD a predmet ich konania uviedol, že tieto rozsudky ako aj namietaná Smernica neriešia otázku výpočtu náhrady mzdy z dôvodu neplatného skončenia pracovného pomeru, najmä namietanú skutočnosť, ktoré zložky majú byť a v akom prípade podkladom pre jej výpočet a nie je možné vyvodiť záver, že rozsudok Krajského súdu Prešov je v rozpore s týmito rozsudkami a Smernicou. Nie je teda naplnený zákonný dôvod pre povolenie obnovy konania podľa § 228 ods. 1 písm. e/ O.s.p. vymedzený žalobcom v návrhu na začatie konania a v jeho doplnení. Rovnako nie je v rozpore s týmito aktmi ES ani skutočnosť, že v konaní nebola pripustená zmena návrhu, ktorou si žalobca uplatňoval náhradu za dovolenku, pretože ide o samostatne uplatniteľný nárok osobitnou žalobou a zhodne so súdom prvého stupňa uviedol, že predmetné akty neriešia procesnú otázku nepripustenia zmeny žaloby v konaní. Vo vzťahu k úrokom z omeškania považoval návrh na obnovu konania za vylúčený z dôvodu, že o tomto nároku sa ďalej koná na základe žalobcom podaného dovolania (por. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 6 Cdo 246/2010, ktorým bol napadnutý rozsudok zrušený a vec vrátená na ďalšie konanie – pozn. dovolacieho súdu). Odvolací súd ďalej uviedol, že žalobca v odvolaní namieta hlavne nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom pri ustálení výšky náhrady mzdy

z neplatne skončeného pracovného pomeru, avšak nesprávne právne posúdenie veci nemôže byť samo osebe dôvodom povolenia obnovy konania, pretože nenapĺňa žiaden zákonný dôvod vymedzený v ustanovení § 228 ods. 1 O.s.p. Nesprávne právne posúdenie veci je dôvod na podanie dovolania, ktoré je prípustné vždy pri zmene prvostupňového rozsudku, tak ako to žalobca urobil v časti úrokov z omeškania, o ktorých sa stále koná. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil ustanovením § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 O.s.p. a neuplatnením si náhrady trov konania úspešným žalovaným.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca. Prípustnosť dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p., t.j., že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konania, keď „nemohol následne po doručení nedostatkami postihnutého napadnutého uznesenia odvolacieho súdu podať proti tomuto uzneseniu odvolanie. Nesprávny postup odvolacieho súdu spočíva aj vo vadách, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci z dôvodu nepreskúmateľnosti rozhodnutia pre nedostatok dôvodov alebo pre nezrozumiteľnosť dôvodov, spočíval aj v nesprávnom právnom posúdení veci. Odvolací súd za situácie, keď zistený skutkový stav a právne normy, ktoré sa mali na zistený skutkový stav aplikovať zjavne a zrejme svedčili na rozhodnutie v prospech navrhovateľa dospel k právnym záverom, ktoré zjavne boli v extrémnom rozpore so zisteným skutkovým stavom.“ (§ 241 ods. 2 písm. a/, b/, c/ O.s.p.). Žalobca v obsiahlom odôvodnení svojho dovolania v bodoch 1 – 46 podrobne rozobral ním namietané nedostatky napadnutého uznesenia, z ktorých vyvodil vždy záver o nepreskúmateľnosti tohto uznesenia s dôsledkom odňatia možnosti konať pred súdom, rozobral jednotlivé rozhodnutia ESD a Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, z ktorých vyvodil, že odvolací súd ich nesprávne vyhodnotil ako nevzťahujúce sa na predmetnú vec, so záverom nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia s dôsledkom odňatia mu možnosti konať pred súdom, podrobne rozobral skutkový stav majúceho sa obnoviť konania s poukazom na jednotlivé pochybenia súdu v ňom a s poukazom na ustanovenie § 157 ods. 2 O.s.p., majúc za to, že dovolaním napadnuté uznesenie je potrebné považovať za nepreskúmateľné žiadal, aby dovolací súd vyslovil záväzný právny názor, že:

1/ „odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi náhradu rovnakej odmeny akú odporca vyplácal pracovníkom a pracovníčkam v pracovnom pomere u odporcu v rovnakom období za rovnakú prácu alebo za prácu, ktorej sa prisudzuje rovnaká hodnota, vrátane všetkých jej zložiek v súlade so všeobecnou zásadou rovnosti a zákazu diskriminácie a v súlade s článkom 141 ods. 2 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva“,

2/ „odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi peňažnú náhradu za platenú ročnú dovolenku, na ktorú mal navrhovateľ ako pracovník v pracovnom pomere u odporcu nárok a ktorú navrhovateľ bez vlastného zavinenia nemal a nemá možnosť v skutočnosti čerpať a ktorá zodpovedá bežnej odmene navrhovateľa za túto dobu pracovného odpočinku“,

3/ „odvolací súd je povinný pripustiť zmenu žaloby zo dňa 4.10.1999 na návrh navrhovateľa a doručený odvolaciemu súdu dňa 29.11.2004, že odvolací súd je povinný vydať uznesenie: Odvolací súd pripúšťa zmenu žaloby zo dňa 4.10.1999 tak, že ďalej bude konať popri nárokoch uplatnených v žalobe aj o povinnosti odporcu zaplatiť navrhovateľovi náhradu platenej ročnej dovolenky za nevyčerpaných 43 dní ročnej platenej dovolenky k dátumu odchodu z fakulty a za 40 dní ročnej platenej dovolenky za obdobie rokov 2000 až 2003 a za alikvotnú časť platenej ročnej dovolenky za obdobie od 1.1.2004 do 24.5.2004 na základe podania navrhovateľa zo dňa 29.11.2006“,

4/ „zamestnávateľ je povinný vyplatiť pracovníkovi, s ktorým zamestnávateľ neplatne skončil pracovný pomer náhradu rovnakej odmeny akú zamestnávateľ vyplácal pracovníkom a pracovníckam v pracovnom pomere u zamestnávateľa v rovnakom období za rovnakú prácu alebo za prácu, ktorej sa prisudzuje rovnaká hodnota, vrátane všetkých jej zložiek v súlade so všeobecnou zásadou rovnosti a zákazu diskriminácie a v súlade s článkom 141 ods. 2 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva“,

5/ „zamestnávateľ je povinný zaplatiť pracovníkovi peňažnú náhradu za platenú ročnú dovolenku, na ktorú mal pracovník v pracovnom pomere zamestnávateľa nárok a ktorú pracovník bez vlastného zavinenia nemal a nemá možnosť v skutočnosti čerpať a ktorá zodpovedá bežnej odmene pracovníka za túto dobu pracovného odpočinku“,

6/ „odvolací súd je povinný na návrh navrhovateľa pripustiť zmenu žaloby a o pripustení zmeny žaloby vydať uznesenie, ak nie je daný zákonný dôvod na zamietnutie návrhu na zmenu žaloby“,

7/ zrušiť uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18 Co 90/2011 z 31. augusta 2012 a vec mu vrátiť na ďalšie konanie,

8/ žalovanému uložiť povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania spočívajúcich v zaplatenom súdnom poplatku.

Žalovaná považovala rozhodnutia súdov nižších stupňov za vecne správne a navrhla dovolanie žalobcu zamietnuť (zrejme odmietnuť).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Ak dovolací súd pri skúmaní prípustnosti dovolania zistí, že tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné, odmietne ho bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

V preskúmvanej veci bolo dovolanie podané proti uzneseniu odvolacieho súdu. Podľa § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.. Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovolanie žalobcu smeruje proti uzneseniu, ktoré nevykazuje znaky niektorého z vyššie uvedených uznesení odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné v zmysle § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Dovolanie žalobcu by vzhľadom na to mohlo byť procesne prípustné, len ak by v konaní, v ktorom bolo vydané napadnuté uznesenie, došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či v konaní nedošlo k vade tejto povahy, vyplýva pre dovolací súd z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa preto neobmedzil

len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal tiež otázkou, či v konaní nedošlo k procesnej vade vymenovanej v § 237 O.s.p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu) odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z uvedených procesných väd ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k niektorej z týchto väd, ale len jednoznačné zistenie, že v konaní skutočne došlo k procesnej vade tejto povahy.

Dovolateľ netvrdí, že v konaní o návrhu na obnovu konania došlo k procesným vadám v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p.; existencia týchto väd ani nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z uvedených ustanovení nevyplýva.

Dovolateľ namieta, že v konaní došlo k procesnej vade konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je procesne nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné oprávnenia priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv.

Dovolateľ namieta nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu. Treba zdôrazniť, že v prípade nedostatočného odôvodnenia a rozhodnutia napadnutého dovolaním možno usudzovať na vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., t.j., že postupom súdu bola účastníkovi konania odňatá možnosť pred ním konať. Náležité zdôvodnenie rozhodnutia je jedným z aspektov práva účastníka na spravodlivý proces.

Podľa § 167 ods. 2 O.s.p., ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Podľa § 169 ods. 1 O.s.p. v odôvodnení uznesenia sa uvedie, ktorý súd ho vydal, ďalej označenie účastníkov a veci, výrok, odôvodnenie, poučenie o odvolaní a deň a miesto vydania uznesenia. Ak súd rozhodol o vykonateľnosti uznesenia až po jeho právoplatnosti (§ 171 ods. 3), uvedie dôvody, pre ktoré viazal vykonateľnosť až na právoplatnosť rozhodnutia.

Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená vo vyššie citovanom ustanovení. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O.s.p.). Občiansky súdny poriadok v § 219 ods. 2 O.s.p. dáva odvolaciemu súdu možnosť, v prípade, že sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia sa v odôvodnení obmedziť len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

V preskúmvanej veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí. Dovoláním napadnuté uznesenie dalo odpoveď na skutkovo a právne relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, keď v dostatočnom rozsahu zodpovedalo, prečo návrhu na obnovu konania nebolo možné vyhovieť. Okolnosť, že táto odpoveď dovolateľa neuspokojuje, neznamená, že odôvodnenie nespĺňa parametre zákonného rozhodnutia v zmysle § 169 ods. 1 v spojení s § 157 ods. 2 O.s.p.

Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľ namietanú procesnú vadu vyvodzuje z toho, že prvostupňový a odvolací súd mali jeho návrhu vyhovieť a obnovu konania povoliť v zmysle § 228 ods. 1 písm. e/ O.s.p. a to vzhľadom na ním uvádzané rozhodnutia ESD, z ktorých vyvodzoval nesprávnosť rozhodnutia súdu v obnoviť sa majúcom konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 16 C 167/2004. Pre tento prípad dovolací súd uvádza, že predmetná námietka sa po obsahovej stránke týka nesprávnosti právnych záverov súdov, konkrétne v otázke aplikácie § 228 ods. 1 písm. e/ O.s.p. súdmi. Ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p. ale odňatie možnosti konať pred súdom výslovne dáva do súvislosti len so znemožnením realizácie konkrétnych procesných oprávnení účastníka občianskeho súdneho konania, a nie s právnym posúdením veci súdom zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Právnym posúdením veci súdom sa účastníkovi konania neodníma možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (por. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 1/2003). Nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je relevantný dovolací dôvod, ktorým možno

úspešne odôvodniť iba procesne prípustné dovolanie (por. § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), nie je ale procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. a nezakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia.

Na základe vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že procesným postupom súdov nižších stupňov nedošlo v prípade žalobcu k odňatiu možnosti pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) a k odmietnutiu spravodlivosti (*denegatio iustitiae*).

Podľa názoru dovolateľa došlo v konaní k procesnej vade konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. bližšie nekonkretizovanej a tiež k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Pokiaľ ide o tieto námietky dovolateľa, tieto by bolo možné preskúmať len v tom prípade, ak by dovolanie bolo prípustné. Dovolací dôvod v zmysle týchto ustanovení, ak by aj bol daný, sám osebe však nezakladá prípustnosť dovolania, preto sa dovolací súd týmito námietkami nemôže zaoberať.

Pri skúmaní prípustnosti dovolania žalobcu dovolací súd dospel k záveru, že tento opravný prostriedok nesmeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustný (nie je podaný proti žiadnemu z rozhodnutí uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., v dovolacom konaní nevyšli najavo procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. a nepreukázala sa žalobcom tvrdená existencia procesnej vady v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

Dovolací súd považuje za potrebné ešte uviesť, že pokiaľ sa dovolateľ vo svojom dovolaní domáha, aby dovolací súd vyslovil záväzný právny názor v ňom nastolených otázkach, dovolací súd uvádza, že vo fáze občianskeho súdneho konania označenej ako *iudicium rescindens* sa môžu riešiť iba právne otázky týkajúce sa prípustnosti návrhu na obnovu konania, preto sa týmto jeho návrhom nezaoberal.

V dovolacom konaní bola procesne úspešná žalovaná a vzniklo jej právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalovaná v dovolacom konaní nepodala návrh

na rozhodnutie o priznaní náhrady trov dovolacieho konania, preto jej dovolací súd náhradu trov dovolacieho konania nepriznal (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 24. októbra 2013

JUDr. Eva S a k á l o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lenka Pošová